

OECD's **RETNINGSLINJER** FOR
MULTINATIONALE VIRKSOMHEDER

DANMARKS KONTAKTPUNKT FOR
ANSVARLIG VIRKSOMHEDSADFÆRD

ÅRSBERETNING 2023

NCP Danmark

Mæglings- og klageinstitutionen
for ansvarlig virksomhedsadfærd

Udgivet af
NCP Danmark

Adresse
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Kontakt os
post@ncp-danmark.dk

Følg os
[ncp-danmark.dk](https://www.ncp-danmark.dk)
[LinkedIn](#)

FORORD VED FORMANDEN

Linda Nielsen

2023 har været præget af globale udfordringer med lokale konsekvenser. Ruslands invasion af Ukraine fortsætter, mens flere konflikter er kommet til og har øget de geopolitiske spændinger. Kunstig intelligens har for alvor gjort sit indtog for både virksomheder og forbrugere, og konsekvenserne af klimaforandringerne synes større for hvert år, der går. Alle udfordringerne påvirker virksomheder, der må gentænke arbejdsgange, forretningsmodeller og værdikæder. Derfor er det afgørende, at de krav, der bliver stillet til ansvarlig virksomhedsadfærd, fortsat er tidssvarende, og samtidig leverer håndgribelige standarder og vejledning til, hvordan virksomhederne skal blive mere ansvarlige og bæredygtige.

Det er også vigtigt, at der fortsat sættes øget fokus på ansvarlig virksomhedsadfærd globalt. Fra EU's side har det de seneste år ikke skortet på ny bæredygtighedslovgivning, ikke mindst EU's direktivforslag om virksomheders due diligence for bæredygtighed (CSDDD), der bygger på OECD's Retningslinjer. Direktivforslaget har sat skub i flere debatter i løbet af året, som NCP Danmarks årsberetning for 2023 vil vise. Mens direktivforslaget har mødt nogen modstand under den endelige vedtagelse og i skrivende stund ikke er landet, forbliver OECD's Retningslinjer som rammeværk og international standard tilsvarende relevant.

Opdateringen af OECD's retningslinjer i juni 2023 kom derfor på et vigtigt tidspunkt. De opdaterede retningslinjer indeholder nu også

forventninger til virksomheder om at lave due diligence for negative indvirkninger i forhold til bl.a. klimaforandringer, skovrydning og biodiversitet. Derudover er virksomheders due diligence-forpligtelse blevet udvidet, så den nu også inkluderer teknologi og data samt alle former for korruption. Det er ligeledes blevet præciseret, at due diligence-forpligtelsen gælder i hele virksomhedens værdikæde, herunder for indvirkninger forbundet med brugen af virksomhedens produkter og services.

Med opdateringen af OECD's retningslinjer er procedurerne for at sikre NCP'ernes synlighed og effektivitet også blevet forstærket. NCP Danmark arbejder derfor aktivt på at indarbejde opdateringerne i NCP Danmarks sagsbehandlingsprocedure og på at oversætte de opdaterede retningslinjer til dansk, der begge forventes offentliggjort i løbet af 2024.

Den ustabile verdenssituation må ikke blive en stopklods for ansvarlig virksomhedsadfærd. Tværtimod viser det vigtigheden af OECD's Retningslinjer, der netop omfavner ansvarlighed, dialog om løsninger og mægling mellem parter. Det vil drive NCP Danmarks arbejde i 2024.

På vegne af NCP Danmark

Linda Nielsen, formand

MEDLEMMER

Linda Nielsen
Formand

Professor, dr. Jur.
Københavns Universitet

**Anne Mette Erlandsen
Christiansen**
Sagkyndigt medlem

Market director i Rambøll
Management Consulting

Kim Christiansen
Medlem

Selvstændig konsulent hos
kimconsult.dk, indstillet af
92-gruppen

Kim Haggren
Medlem

Vicedirektør for regelforenkling,
iværksætteri og SMV-politik i
DI, indstillet af DI

Maria Bjerre
Medlem

International konsulent i FH,
indstillet af FH

DE NATIONALE KONTAKTPUNKTER

Om NCP Danmark

Danmark har til formål at behandle sager, hvor OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder for Ansvarlig Virksomhedsadfærd kan være overtrådt. Institutionen kan behandle klager over organisationer, private virksomheder, danske offentlige virksomheder og danske statslige eller regionale myndigheder. Derudover har institutionen til opgave at udbrede kendskabet til OECD's Retningslinjer.

NCP Danmark er Danmarks nationale kontaktpunkt for OECD's Retningslinjer. Retningslinjerne forpligter de lande, der har tilsluttet sig til at oprette nationale kontaktpunkter.

Klager, der rejses i NCP Danmark, omhandler typisk komplekse internationale problemstillinger. Der kan være tale om negative indvirkninger på bl.a. menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø eller korrupsion, som foregår uden for Danmarks grænser, f.eks. hos en udenlandsk underleverandør til en dansk virksomhed. OECD's Retningslinjer skaber et vigtigt grundlag for, at berørte parter kan løse konflikter på en tilfredsstillende måde.

NCP Danmark består af en formand, et sagkyndigt medlem og tre medlemmer indstillet af hhv. FH, DI og 92-gruppen og udpeget af erhvervsministeren.

Samarbejde mellem kontaktpunkter i OECD's investeringskomite

51 lande har tilsluttet sig OECD's Retningslinjer og har dermed forpligtet sig til at oprette et nationalt kontaktpunkt (NCP). De nationale kontaktpunkter har stor gavn af at samarbejde med hinanden både i forhold til den konkrete klagebehandling og i forhold til opgaven med at udbrede OECD's Retningslinjer.

Fra OECD's side er der især fokus på at konkretisere retningslinjerne og fremme implementering bl.a. ved at udarbejde sektorspecifikke vejledninger. Indtil videre er der udarbejdet vejledninger for den finansielle sektor, for landbruget, tekstilsektoren, udvindingsektoren og for virksomheder, der opererer i konfliktområder. I juni 2023 har OECD offentliggjort en opdatering af OECD's Retningslinjer for at sikre, at retningslinjerne også i fremtiden vil være "fit for purpose".

OECD har afholdt en række webinarer omkring opdateringen, men er også i gang med at udarbejde sektorspecifikke vejledninger på de områder, hvor OECD's retningslinjer er blevet opdateret, fx på klima/miljø samt videnskab og teknologi.

KLAGEBEHANDLING

NCP Danmarks forundersøgelse er afsluttet i sag vedr. A. P. Møller-Mærsk - egentlig undersøgelse igangsættes

NCP Danmark afsluttede i juni 2023 sin forundersøgelse af en klage fra 337 tidligere ansatte i havnevirkksomheden Douala International Terminal S.A. (DIT) i Cameroun mod A. P. Møller- Mærsk.

DIT er et joint-venture selskab delvist ejet af A.P. Møller-Mærsk gennem datterselskabet APM Terminals. Klagen er rettet mod A.P. Møller - Mærsk og vedrører en mulig overtrædelse af OECD's Retningslinjer i forbindelse med drift og nedlukning af havneterminalen. Klagen vedrører bl.a. arbejdstagerrettigheder.

A. P. Møller-Mærsk forholder sig afvisende til sagen.

NCP Danmark vurderede i forundersøgelsen, at det ikke kan udelukkes, at der er tale om en overtrædelse af OECD's Retningslinjer. A.P. Møller - Mærsk har takket nej til et tilbud om mægling mellem parterne fra NCP Danmark

NCP Danmark har på den baggrund indledt en egentlig undersøgelse af sagen.

NCP Danmark understreger, at der på nuværende tidspunkt endnu ikke er taget stilling til, om der faktisk foreligger en overtrædelse af OECD's Retningslinjer i sagen.

Sagen forventes afgjort i 2024.

Læs nyhed i forbindelse med [delafgørelse i sag vedr. A. P. Møller-Mærsk](#)

FOKUSOMRÅDER

Opdatering af OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder for ansvarlig virksomhedsadfærd

Én af de vigtigste begivenheder i 2023 for NCP'erverden overvar opdateringen af OECD's retningslinjer, da det er de retningslinjer, NCP'erne bruger som udgangspunkt for deres arbejde. Opdateringen blev offentliggjort i juni 2023 og har til formål at sikre, at retningslinjerne som internationalt anerkendt standard og rammeværk forbliver relevante for den virkelighed, som multinationale virksomheder opererer i.

NCP Danmark vil gerne fremhæve følgende opdateringer:

- Miljø-kapitlet er blevet udvidet og indeholder nu også forventninger til virksomheder om at vurdere negative indvirkninger i forhold til bl.a. klimaforandringer, biodiversitet og skovrydning.
- Due diligence-forpligtelsen er udvidet til også at inkludere brug af teknologi, innovation og adgang til data.
- Due diligence som metode er blevet understreget i retningslinjerne samtidig med, at det understreges, at virksomhederne har ansvar for hele deres værdikæde (dvs. både opstrøm og nedstrøm, men med undtagelse af individuelle forbrugere).

- Der er tilføjet afsnit om bedre beskyttelse af udsatte grupper og personer, herunder oprindelige folk.
- Der er tilføjet anbefalinger til virksomheder om at sikre, at lobbyaktiviteter sker i overensstemmelse med Retningslinjerne.
- Anbefalingerne om offentliggørelse af oplysninger om ansvarlig virksomhedsadfærd er blevet opdateret.
- Derudover er NCP'ernes rolle og procedurer blevet tydeliggjort og styrket for i højere grad at sikre synlighed, effektivitet og funktionel ækvivalens mellem de nationale kontaktpunkter for ansvarlig virksomhedsadfærd.

NCP Danmark er gået i gang med at oversætte retningslinjerne til dansk samt opdatere sagsbehandlingsvejledningen, så den reflekterer de opdaterede retningslinjer, og vil undersøge behovet for at udarbejde mere detaljerede vejledninger til virksomheder inden for blandt andet miljø/klima og videnskab/teknologi.

Find den opdaterede version af [OECD's retningslinjer på NCP's hjemmeside.](#)

Bedre vejledning om due diligence og ansvarlig virksomhedsadfærd

NCP Danmark har stort fokus på at vejlede både virksomheder, organisationer og myndigheder i, hvordan man skal leve op til OECD's retningslinjer. Det gælder både på vores egen hjemmeside, NCP-Danmark.dk, via de arrangementer og events, vi deltager i, men også ved at hjælpe andre myndigheder.

Det gælder ikke mindst vejledning om due diligence, som er et kernebegreb i arbejdet med at blive en mere bæredygtig og ansvarlig virksomhed, men som er vanskeligt for mange virksomheder.

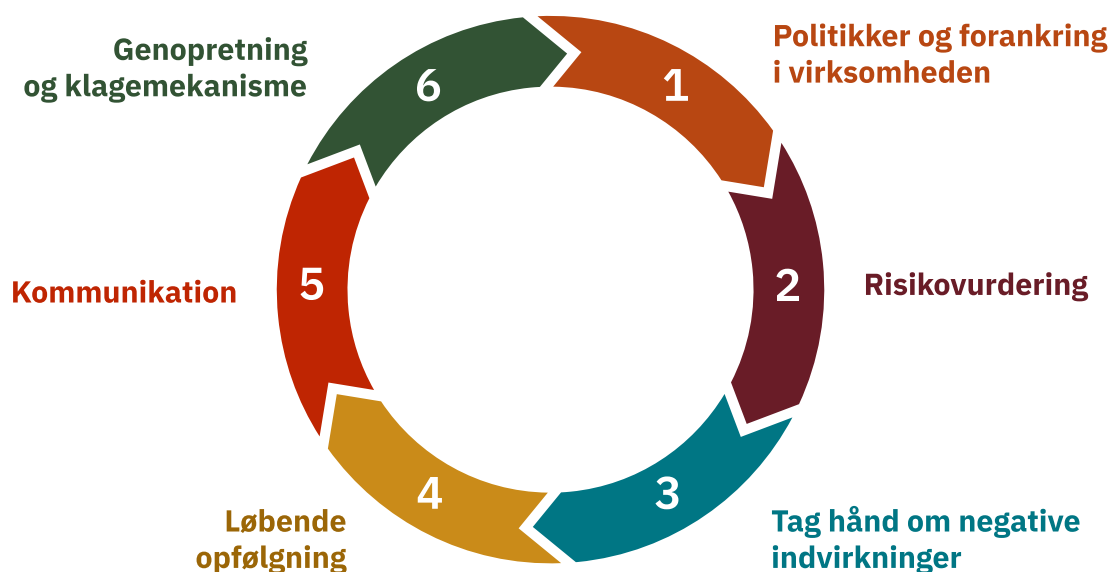
I 2023 har NCP Danmark hjulpet Erhvervsstyrelsen med deres nye vejledning om due diligence og ansvarlig virksomhedsadfærd på Virksomhedsguiden.dk (som er en fællesoffentlig platform for

bl.a. vejledning og tilskudsmuligheder i erhvervsfremmesystemet). Vejledningen blev offentliggjort i april 2023.

Vejledningen gennemgår bl.a. de 6 skridt i en due diligence-proces, indeholder skabeloner, der kan downloades, beskriver indholdet i OECD's retningslinjer samt indeholder et digitalt ansvarlighedstjek, hvor man som virksomhed via en række spørgsmål kan få hjælp til at få overblik over sin ansvarlighedsindsats, og hvor man kan forbedre sig. Målet med vejledningen er, at flere virksomheder, ikke mindst de mindre virksomheder, kommer i gang med due diligence, så de minimerer risikoen for at skade mennesker, miljø og samfund.

Find vejledning om [Bæredygtighed i værdikæder på Virksomhedsguiden.](#)

Ansvarlighedstjekket

Tag ansvarlighedstjekket her: [Ansvarlighedstjekket - Tag ansvar i 6 skridt på Virksomhedsguiden](#)

NCP Danmarks årlige strategiseminar

NCP Danmark holdt i november det årlige strategiseminar under titlen “NCP’ets rolle i et regulatorisk set-up under forandring”. På det interne strategiseminar satte vi fokus på NCP-systemets rolle og relevans i lyset af EU’s direktivforslag om virksomheders due diligence for bæredygtighed (CSDDD).

I løbet af dagen havde vi besøg af Amnesty International og 92-gruppens sekretariat for at høre mere om NGO’ernes syn på NCP-systemet og NCP Norge, der fortalte om vores norske kollegaers erfaringer med at indgå i et nyt regulatorisk set-up med den norske åpenthetslov. Derudover fortalte Erhvervsstyrelsen om CSDDD, hvorefter det blev drøftet, hvordan NCP-systemets styrker bedst tænkes ind i en eventuel implementering af direktivforslaget.

NCP Danmark tog i løbet af dagen også på virksomhedsbesøg hos Vestas, der fortalte om deres arbejde med menneskeretlig due diligence, herunder i forhold til oprindelige folk, som der også er kommet øget fokus på i de opdaterede OECD Retningslinjer. Til sidst holdt Laura Dowley, advokat hos ClientEarth, oplæg, hvor vi fik drøftet det opdaterede miljøkapitel i OECD’s Retningslinjer.

På baggrund af strategiseminaret ønsker NCP Danmark fremadrettet at sætte mere fokus på vejledning, blandt andet i forhold til miljø og teknologi.

INFORMATION SARBEJDE I DANMARK

NCP Danmark har til opgave at udbrede kendskabet til OECD's retningslinjer. Det gør vi særligt via LinkedIn, via vejledning på vores hjemmeside og ved forskellige arrangementer og events.

Samtidig har der fra NCP Danmarks side været fokus på at komme ud til et bredt udsnit af forskellige interessenter, herunder både organisationer, rådgivere og virksomheder.

Først og fremmest har der i 2023 været fokus på opdateringen af OECD's retningslinjer fra juni 2023 i NCP Danmarks informationsarbejde. Derudover har der i 2023 generelt været meget fokus på direktivforslaget om due diligence for bæredygtighed (CSDDD), der i skrivende stund fortsat forhandles i EU. NCP Danmark har her haft fokus på at spille konstruktivt med i dialogen om CSDDD og har bl.a. understreget vigtigheden af dels at holde fast i den risikobaserede tilgang til due diligence, der præsenteres i de internationale retningslinjer på området, dels inkludere de positive erfaringer med den dialog- og mæglingsbaserede tilgang, som NCP Danmark tilbyder.

Dialogmøde om opdateringen af OECD's Retningslinjer

Samtidig har der fra NCP Danmarks side været fokus på at komme ud til et bredt udsnit af forskellige interessenter, herunder både organisationer, rådgivere og virksomheder.

NCP Danmark inviterede tilbage i februar 2023 til dialogmøde om opdateringen af OECD's Retningslinjer i samarbejde med den grønne tænketank Concito for at få input til de foreslåede opdateringer. Der var god mulighed for diverse interessenter til at give deres holdning til kende, da Allan Jørgensen, der er leder af OECD's Center for Responsible Business Conduct i Paris, lagde turen forbi København for at præsentere udkastet til opdateringen og drøfte det med de mange fremmødte interessenter.

Concito lagde hus til arrangementet, som NCP Danmark fik mange positive tilkendegivelser på fra de mere end 60 deltagere. NCP Danmark sammenfattede efterfølgende bemærkninger og kommentarer i et høringssvar til OECD.

Læs høringssvaret på NCP Danmarks hjemmeside (på engelsk): [Consultation response regarding the targeted update of the OECD Guidelines for Multinational Enterprises | NCP Danmark \(ncp-danmark.dk\)](#)

Multistakeholderevent med DIEH

I forlængelse af offentliggørelsen af de opdaterede retningslinjer inviterede Etisk Handel sammen med NCP Danmark medlemmer af Etisk Handel Danmark og samarbejdspartnere til drøftelse af opdateringen af retningslinjerne.

Der var bl.a. et par spændende paneldebatter med NGO'er, fagforeninger, erhvervsorganisationer mm. og både NCP Danmarks formand, Linda Nielsen, Camilla Hjermind, kontorchef i Erhvervsstyrelsen og Allan Lerberg Jørgensen, leder af OECD's Center for Responsible Business Conduct, bidrog med deres perspektiver for det videre arbejde på området.

Rådgiver-event om due diligence i Industriens Hus med Erhvervshusene og Dansk Industri

Stadigt flere virksomheder oplever krav fra både samarbejdspartnere og kunder til at kunne dokumentere, at de arbejder ansvarligt og bæredygtigt og får derfor i de kommende år brug for hjælp fra de private rådgivere til at forstå og implementere due diligence i egen forretning og i deres værdikæder.

Derfor bidrog NCP Danmark til et event sammen med de tværkommunale erhvervshuse og Dansk Industri med det formål at gøre rådgivere og konsulenter klogere på, hvad due diligence for bæredygtighed er, og hvordan de bedst kan rådgive virksomhederne om ansvarlighed i deres værdikæder.

På dagen fik rådgiverne bl.a. introduktion til den metode i 6 skridt, som OECD har udviklet til understøttelse af virksomhedernes arbejde med at overholde OECD's retningslinjer, og NCP's formand delte ud af NCP's erfaringer og tips til, hvordan en god due diligence-proces ser ud. Der var mere end 150 deltagere til eventet og NCP også havde en stand, hvor rådgiverne kunne stille flere spørgsmål.

Læs mere om projektet hos erhvervshusene, hvor virksomhederne kan få vejledning omkring, hvordan de skaber mere bæredygtige værdikæder her: [Bæredygtige værdikæder hos erhvervshusene.](#)

Konference om virksomheders samfundsansvar på Christiansborg

I november 2023 blev der sat fokus på EU's direktiv om virksomheders due diligence og bæredygtighed (CSDDD) på en konference arrangeret af Miljøbevægelsen NOAH, Colombia Solidaritet, Amnesty International Danmark, OXFAM Danmark og 92-gruppen. CSDDD blev sat i kontekst, da rettighedshavere i Colombia fortalte om et mineselskabs miljøforurening og konsekvenserne heraf for lokalbefolkningen. NCP Danmarks formand, Linda Nielsen, deltog med et oplæg, hvor hun lagde vægt på, at NCP-systemet forbliver relevant, uanset udfaldet af CSDDD, da OECD's retningslinjer gælder bredere end EU-direktivet, ligesom der er bedre adgang til at oprette klagesager hos NCP'erne end hos domstolene.

Webinar hos Dansk Erhverv

I maj 2023 deltog NCP Danmarks formand, Linda Nielsen, i et webinar hos Dansk Erhverv omkring forventningerne til due diligence, ikke mindst set i lyset af nye krav fra EU. Her var der god mulighed for at præsentere et par gode råd til virksomhederne omkring due diligence og arbejdet med ansvarlig virksomhedsadfærd for de mange online deltagere.

Møde med Bestseller

NCP Danmark bidrager gerne til videnopbygning omkring arbejdet med ansvarlig virksomhedsadfærd, ikke mindst diskussion af udfordringer. Derfor sagde NCP Danmark ja til at mødes med Bestseller, da de i juni 2023 afholdt kompetenceopbygning for deres globale sociale & arbejdsmarkedsteam fra hele verden. Det blev til en god drøftelse om udfordringer og perspektiver i stakeholderinddragelse på det sociale område.

8th UN Global Compact European Business & Human Rights Meeting

UN Global Compact holdt i november 2023 en konference under temaet 'living wage' med deltagelse af flere store virksomheder, herunder frontløbere i arbejdet med at sikre leveløn i hele værdikæden. Leveløn er lønninger, der er tilstrækkelige til at sikre arbejderes basale behov. NCP Danmarks formand, Linda Nielsen, holdt oplæg, hvor hun gav eksempler på tidligere NCP-klagesager og fokuserede på gode råd til, hvordan virksomheder kan komme i gang med arbejdet med ansvarlig virksomhedsadfærd.

Netværksmøde i Dansk Erhverv om CSDDD og OECD's retningslinjer

I december 2023 inviterede Dansk Erhverv NCP Danmark til et netværksmøde i deres CSR-netværk, som efterspurgte opdateret viden om OECD's retningslinjer og due diligence-direktivforslaget fra EU (CSDDD). NCP-sekretariatet deltog på mødet og fortalte om de opdaterede retningslinjer, forskelle og ligheder ift. CSDDD samt erfaringerne fra NCP-systemet.

Der var stor deltagelse og spørgelyst hos medlemmerne hos Dansk Erhverv, der understregede, at der var stort behov for vejledning og bistand til virksomhederne, hvad angår due diligence og koblingen til den øvrige bæredygtighedslovgivning, der er på vej.

INTERNATIONALE AKTIVITETER

Nordisk-baltisk videndelingsseminar

De nordisk-baltiske kontaktpunkter mødes en gang om året for at dele viden og erfaringer på tværs. NCP Island var vært for årets møde, der blev afholdt i Reykjavik. Fra NCP Danmark deltog NCP-formand Linda Nielsen og NCP-medlem Kim Haggren og fra sekretariatet Christina Bøtker Siegumfeldt. NCP Danmark bidrog bl.a. med præsentationer af erfaringer fra konkrete klagesager og med organisering, oplæring og videndeling ift. nye medarbejdere og NCP-medlemmer. Der var også værdifulde diskussioner omkring effektive promovringstiltag og opsøgende aktiviteter ift. eksperter, virksomheder og andre interessenter samt drøftelse af behovet for kompetenceudvikling og vejledning i forbindelse med opdateringen af retningslinjerne.

Netværksmøder for de nationale kontaktpunkter i OECD

NCP Danmark deltager løbende i OECD's møder for de nationale kontaktpunkter og deltog således også i de to møder, der blev afholdt hos OECD i 2023. Der er stadig et stort fokus på og behov for erfaringsudveksling mellem NCP'erne. NCP-møderne i OECD giver en unik mulighed for at drøfte konkrete aktuelle sager, hvilket er særligt nyttigt i klagesager, som byder på komplekse

problemstillinger. Mange af de sager, der indklages til NCP-systemet, er komplicerede og skaber ofte dilemmaer i forhold til, hvordan et NCP bedst muligt kan håndtere en klage. Videns- og erfaringsniveauet er derfor meget vigtigt for at opnå et velfungerende NCP-system, hvor klager tolkes og behandles så ligeligt som muligt på tværs af NCP'er i de forskellige lande.

FN's Forum for Erhvervsliv og Menneskerettigheder i Geneve

Christina Bøtker Siegumfeldt fra NCP Danmarks sekretariat deltog i november i FN's årlige forum for Erhvervsliv og Menneskerettigheder i Geneve. Fokus i 2023 var bl.a. koblingen mellem den grønne omstilling og behovet for due diligence, fx i forhold til udvinding af kritiske mineraler og råstoffer, klima- og miljøsyn som en menneskeret samt drøftelsen af menneskeretlige problemstillinger inden for science og tech. Derudover var der stort fokus på behovet for vejledning, støtte til og inddragelse af 3. verdenslande og rettighedshavere verden over i arbejdet med ansvarlig virksomhedsadfærd. Det var et lærerigt forum med vigtige budskaber om ansvarlig virksomhedsadfærd, som gav stof til eftertanke og det fremadrettede arbejde i NCP'et.

Udgivet af

NCP Danmark

Kontakt os

post@ncp-danmark.dk

Adresse

Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Følg os på

ncp-danmark.dk

[LinkedIn](#)